Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102428

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Забалуєв Сергій Вікторович

2. Zabaluiev Cerhii Viktorovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.03

Назва наукової спеціальності: Агроґрунтознавство і агрофізика

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-05-2021

Спеціальність за освітою: Агрохімія і ґрунтознавство

Місце роботи здобувача: Товариство з обмеженою відповідальністю "Сингента"

Код за ЄДРПОУ: 30265338

Місцезнаходження: вул. Козацька, буд. 120/4, поверх 3, м. Київ, 03022, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.04

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, м. Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, м. Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05.31

Тема дисертації:

1. Потенціал ґрунтоутворення розкривних гірських порід та його реалізація за сільськогосподарської рекультивації в умовах Південного Степу України

2. Potential of Soil Genesis of Lithogenic Techno-Soils and its Realization During Agricultural Recultivation in the Conditions of the Southern Steppe of Ukraine

Реферат/анотація:

1. За результатами досліджень, аналізу й узагальнення наукової інформації розроблено систему управління реалізацією потенціалу природніх та антропогенних чинників ґрунтоутворення впродовж перших десятиліть сільськогосподарського використання літогенних техноземів, сформованих лесоподібними суглинками, сумішкою червоно-бурих глин і суглинків та сірозеленими мергелястими глинами в умовах Південного Степу України. Доведено, що успішність сільськогосподарського використання безгумусових моделей рекультивованих земель визначається повнотою і швидкістю реалізації, насамперед, літогенного та біогенного (фітогенного) потенціалів ґрунтоутворення. Літогенний потенціал ґрунтоутворення гірських порід визначається їхньою мінералогією, дисперсністю, засоленістю, термодинамічними показниками;

фітогенний потенціал □ фітомеліоративними можливостями агроценозів і ресурсним наповненням агротехнологій. Прискорення процесів ґрунтоутворення в літогенних техноземах можливе завдяки максимально можливому насиченню сівозмін фітомеліоративними бобовими та бобовознаковими багаторічними агроценозами. Основним процесом ґрунтоутворення є гумусонакопичення, темпи якого визначаються едафічними характеристиками мінералогічного складу субстратів гірських порід, з яких сформовані техноземи та біокліматичним потенціалом території. Формування якісних характеристик гумусу в літогенних техноземах відбувається за зональним типом. Літогенний і фітогенний потенціали гумусонакопичення найкраще реалізується в техноземах, сформованих сіро-зеленими мергелястими глинами завдяки більшому в них умісту тонкодисперсних фракцій гранулометричного складу, більшому вмісту монтморилоніту, більшому показнику ємності катіонного обміну, кращим термодинамічним характеристикам, меншому вмісту легкорозчинних фітотоксичних солей у порівнянні з червоно-бурими глинами та суглинками.

2. According to the results of research, analysis and generalization of scientific information, scientific principles of managing the realization of the potential of natural and anthropogenic factors of soil formation during the first decades of agricultural use of lithogenic technosoils formed by loess-like loams, a mixture of red-brown loams and green-gray loams in conditions of the Southern Steppe of Ukraine. It is proved that the success of agricultural use of humus-free models of reclaimed lands is determined by the completeness and speed of realization of primarily lithogenic and biogenic (phytogenic) potentials of soil formation. Lithogenic potential of soil formation of rocks is determined by their mineralogy, dispersion, salinity, thermodynamic parameters; phytogenic potential – phytomeliorative possibilities of agrocenoses and resource filling of agrotechnologies. Acceleration of soil formation processes in lithogenic techno-soils is possible due to the maximum possible saturation of crop rotations with phytomeliorative legumes and legume-cereal perennial agrocenoses. The main process of soil formation is humus accumulation, which rate is determined by the edaphic characteristics of the mineralogical composition of the substrates of rocks from which the techno-soils and the bioclimatic potential of the territory are formed. The formation of qualitative characteristics of humus in lithogenic technosoils occurs by zonal type. Over a 45-year period, the humus content (layer 0–20 cm) increased in the techno-soils formed by: forest-like loams – from 0.41 to 1.49 %; a mixture of red-brown clays and loams – from 0.22 to 1.33 %; gray-green marl clays – from 0.18 to 1.53 %. Lithogenic and phytogenic potentials of humus accumulation are better realized in techno-soils formed from loess-like loams and gray-green marly clays due to higher content of fine granulometric fractions, higher content of montmorillonite, higher capacity of thermocouples comparing with red-brown clays and loams. At the beginning of agricultural use, lithogenic techno-soils, in comparison with zonal intact soils have more limiting factors for the growth and development of agrocenoses and their limiting level is more significant. Over time, some limiting factors (nutritional regime, physical properties) decrease their level. If at the beginning of biological development lithogenic technosoils have low fertility rates and are able to provide edaphic resources only perennial legumes, then after 45 years they are able to form the generative productivity of spring barley demanding fertility at the level of 69.8□82.2 % of yield on zonal intact lands.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балаєв Анатолій Джалілович

2. Balaiev Anatolii Dzhalilovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дегтярьов Василь Володимирович

2. Dehtiarov Vasyl Volodymyrovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мицик Олександр Олександрович

2. Mytsyk Oleksandr Oleksandrovych

Кваліфікація: к. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Бикін Анатолій Вікторович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Бикін Анатолій Вікторович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.